

ECHO. A hely szelleme mint környezetesztétikai tapasztalat

Jelentkezési határidő: 2026. június 30.

Fotó: Robin Gillanders (Ian Hamilton Finlay Little Sparta kertjének részlete)

A sorozatban harmadik ECHO konferenciát ezúttal Szegeden, az ELTE Research Centre for Aesthetics, Nature and Environment ([RCANE](#)) és a Szegedi Tudományegyetem [Filozófia Tanszéke](#) közös szervezésében Szegeden rendezzük meg **2026. október 15–16-án (csütörtök–péntek)**. A konferencia fókuszában ezúttal a *hely szelleme* mint környezetesztétikai tapasztalat áll. Környezeteink – természetiek és építettek – nem pusztán tárgyak együttesei, de nem is csak formák, hangok vagy színek kompozíciói. Megélt környezetekként, személyes helyekként hangulatok, atmoszférák is tartoznak hozzájuk, kései esztétikai maradványai annak, amit egykor „a hely szelleme” (*genius loci*) jelölt. Ez utóbbi fogalmak (*mood*, *Stimmung*, *ambiance*) a kortárs esztétikai diskurzus kiemelt szereplőivé váltak az utóbbi évtizedekben, mely új elméleti közelítéseként jelentős hatással bírnak a környezetesztétika területén is. Az ECHO környezetesztétikai konferenciája ezen összefüggések kibontására, a *genius loci*, a hangulat és az atmoszféra fogalmainak környezetfilozófiai és ökológiai értelmezésére vállalkozik.

A kétnapos konferenciának az MTA Szegedi Akadémiai Bizottság székháza ad helyet, Szeged belvárosának szívében. A konferencia közönsége élőben is követheti az előadásokat a székház konferenciatermében, de azokat egyidőben online is közvetítjük, és a virtuálisan jelen lévő érdeklődőknek is lehetőségük lesz kérdéseket feltenni. A konferencia környezetesztétikai fókuszú, de immár hagyományosan interdiszciplináris is, így művészeti projektek bemutatását és a társtudományágak kutatóinak jelentkezését is várjuk.

Az előadások 20 percesek, amelyeket 10 perces diszkusszió követ. A konferencia válogatott anyagát tanulmánykötet formájában tervezzük publikálni, a két korábbi ECHO kötethez hasonlóan a Kijárat Kiadó gondozásában. Ennek részleteiről később tájékoztatjuk a közreműködőket. Az ECHO projekt korábbi kiadványait lásd itt: [ECHO sorozat kötetei - Kijárat Kiadó](#)

Néhány lehetséges témakör:

- A klasszikus *genius loci* és „a hely” modern esztétikai elméletei (M. Heidegger, G. Bachelard, Ch. Norberg-Schulz, E. S. Casey, L. Lippard, A. Haapala stb.)
- Az (esztétikai) atmoszféra kutatásának elméleti útjai (O. F. Bollnow, G. Böhme, H. U. Gumbrecht, A. Krebs, T. Griffero, M. Diaconu stb.)
- Evolúciós modellek a természeti környezet vagy a táj esztétikai észlelésében (J. Appleton, S. Davies, F. Desideri stb.)
- Spacialitás és temporalitás – atmoszféra és ambient összefüggései
- Természeti és épített környezet hasonlóságai és különbségei az atmoszféra érzékelésében: a kultúrtáj fogalma, kulturális földrajz, folklóre és antropológia, mitológia, otthonosság, vallási kultusz (Y-F. Tuan, Y. Sepänmaa, R. Hepburn, Y. Saito, T. Ingold stb.)
- Ökológiai gondolkodás, ökoesztétika és a hely szelleme (A. Leopold, A. Berleant stb.)
- A hely szellemének megőrzése: környezetetikai közelítések
- Tájkeretek, land art, biomozi: a hely szelleme vagy az atmoszféra mint az alkotás elve
- A hely szellemének megragadása a művészetben: természetirodalom, tájképfestészet, biomozi, öko-művészeti törekvések, helyspecifikus és társadalmilag elkötelezett alkotások stb.
- Lokális gondolkodás a globalizmus korában: társadalmi helykeresés és a mikroközösségek reformja; az emberi kapcsolatok mint környezet esztétikája (A. Berleant)
- A hely szellemének létrehozása: fiktív terek megteremtése
- Egy hely szellemének felülírása: az emlékezetpolitika / identitáspolitika és a természeti és városi terek alakításának összefüggései

Jelentkezés: maximum 500 szavas absztrakt beküldésével
Beküldési határidő: **2026. június 30.**

Az értékeléshez szükséges anonimitás megőrzése érdekében kérjük, az összefoglalók ne tartalmazzák szerzőjük nevét! Kérjük, a doc vagy pdf formátumú absztraktokat ide töltsék fel:
<https://forms.gle/7eLvAHA1FuwQHxjn7>

Az előadóknak a konferencia idejére előreláthatólag tudunk szállást biztosítani.
Regisztrációs díj nincs.

Beérkezett absztraktok elbírálásának határideje: 2026. július 15.

A konferencia időpontja: 2026. október 15–16. (csütörtök–péntek)

Helyszín: MTA Szegedi Akadémiai Bizottság székháza (Szeged, Somogyi u. 7.); a konferenciát online is közvetítjük

Kapcsolat: echokonferencia@gmail.com

Szervezők: Cserhalmi Luca, Csuka Botond, Fekete Kristóf, Lendeczki Kinga, Szécsényi Endre

Szervező intézmények: [ELTE RCANE](#) és [SZTE Filozófia Tanszék](#)

Az ECHO projektről:

Az ECHO projekt célja, hogy az esztétika nemzetközi szinten meghatározó és progresszív kutatási területe, a környezetesztétika itthon is egyre nagyobb figyelmet kapjon. A 2021-es *Vadon – város – virtuális valóság: környezetesztétikai közelítések* című e-konferencia kezdeményezését követve Cserhalmi Luca és Lendeczki Kinga 2022-ben rendezte meg *ECHO. A természet esztétikai megközelítése*, majd 2024-ben *ECHO. Civilizált természet. Esztétika a természetben és a gyakorlatban* című kétnapos konferenciáinkat a Trafó Kortárs Művészetek Házában. A programon a humántudományok, a művészet és a társadalomtudományok képviselői egyaránt előadtak, hangsúlyt fektetve a kutatási terület interdiszciplináris megközelítésére. A konferenciákon elhangzott előadásokból és az adott témakör kutatóitól bekért tanulmányokból két kötet jelent meg a Kijárat Kiadó gondozásában, *A természet visszhangja. Tanulmányok a természet esztétikai megközelítéséről*, illetve *Civilizált természet. Környezetesztétika elméletben és gyakorlatban* címen (szerk. Cserhalmi Luca és Lendeczki Kinga). Az ECHO projektet is magába foglaló [Perspectives in Environmental Aesthetics kutatási projekt](#) keretén belül jött létre az *ECHO. Bevezetés a környezetesztétikába* című antológia Szécsényi Endre és Csuka Botond szerkesztésében, amely a környezetesztétika alapszövegeiből közöl egy válogatást magyar nyelven. A kutatási program lezárásaként 2025-ben valósult meg az *Abyss of Time* című kétnapos nemzetközi workshop. Az előadások alapján készült angol nyelvű tanulmánykötet a Palgrave Macmillan Kiadó gondozásában fog megjelenni (szerk. Szécsényi Endre és Somhegyi Zoltán).